

Design manuál IDOL

Dokument pro dopravce v IDOL

Verze 2.11, ČSAD Liberec
Platnost: 1. 11. 2020

OBSAH

1	INFORMACE O DOKUMENTU	2
2	ÚVOD	3
3	DEFINICE BAREV	3
4	PRAVIDLA POUŽÍVÁNÍ BAREV	4
5	LOGA A IDENTIFIKAČNÍ ZNAKY	5
6	PLOCHY PRO PROPAGACI A INFORMAČNÍ PRVKY	7
7	INFORMAČNÍ PRVKY PRO ORIENTACI CESTUJÍCÍCH	8
8	ÚDRŽBA JEDNOTNÉHO VZHLEDU	11

1 INFORMACE O DOKUMENTU

Datum	Verze	Stav
20. 06. 2018	1.0	Schválený pro účel smluvního vztahu s dopravci
01. 02. 2020	1.0	Změna zadání – ukončení původního konceptu vzhledu
01. 02. 2020	2.0	Aktualizace konceptu jednotného vzhledu
01. 02. 2020	2.1	Specifikace pro dopravce ČSAD Liberec a.s.
01. 11. 2020	2.11	Upřesnění pojmů a povinností

2 ÚVOD

Důležitým prvkem příslušnosti k jednotnému dopravnímu systému je vzhled vozidel. Stejně jako v jednotném tarifu IDOL a systémově shodných postupech odbavování, které cestujícímu usnadňuje využívání služeb IDOL, je jednotné provedení vzhledu vozidel prvkem zkvalitňujícím orientaci cestujících.

Jednotné barvy a orientační prvky se již běžně užívají v jiných integrovaných systémech a jsou definovány závazným dokumentem koordinátora, společností KORID LK, spol. s r. o. (dále jen koordinátor). Cestující nerozlišuje dopravce, ale cestuje v jednotném dopravním systému, který pro něj zajišťuje kvalitu služby.

- Manuál jednotného vzhledu vozidel v systému IDOL je přílohou standardů a je závazný pro všechny autobusy vybavené odbavovacím zařízením pro provoz na integrovaných linkách IDOL.
- Koncept jednotného vzhledu byl schválen hejtnanem Libereckého kraje a je zapracován do tohoto manuálu. Změny manuálu schvaluje a provádí koordinátor ve spolupráci s vedením Libereckého kraje.
- Základní barevná kombinace log a polepů je stanovena na základě konzultace koordinátora s vedením Libereckého kraje.

3 DEFINICE BAREV

3.1 KAROSERIE

Jednotný vzhled vychází ze základní barvy používané na logu Libereckého kraje a dokumentech kraje (Logomanuál schválen v roce 2020). Tím je určena příslušnost integrovaného dopravního systému.

- Bílá (základní podkladová a folie na tmavé plochy) RAL 9010
- Červená CMYK 0,90,76,0, Pantone Red 032C, Avery Dennison 777-002CF (Sweet Red)
- Šedá , Avery Dennison 777-070CF (jen ve zvláštních případech – běžně se nepoužívá)

Jednotný vzhled tvoří bílý lak karoserie, červená loga IDOL a Liberecký kraj na předepsaných místech.

3.2 DOPLŇKOVÉ INFORMAČNÍ PRVKY

Mimo základních barev lze na vozidle použít v omezeném rozsahu jiné barvy v míře nenarušující vizuální koncept jednotného vzhledu.

- Barvy informačních prvků vně vozidla vycházejí z barev stanovených v bodu 7 nebo příslušnou normou u povinných piktogramů (např. kulatý piktogram vozíčkáře)

- Vzhled a pozici instalovaných prvků na vozidle určuje koordinátor dopravy.

4 PRAVIDLA POUŽÍVÁNÍ BAREV

4.1 KAROSERIE

- Celo vozový vnější nátěr v bílo-červené kombinaci dle barevné palety uvedené v bodu 3.1 (bílá barva také na střešní nástavbě klimatizace).
  - U nových vozidel není povolena jiná základní podkladová barva než předepsaná bílá.
  - U vozidel s první registrací od 1. 7. 2016 (a později) a/nebo nově zařazených od 1. 7. 2020 (a později) je dopravce povinen aplikovat základní bílou podkladovou barvu do 12 měsíců ode dne zařazení.
  - U vozidel zařazených do plnění dle Smlouvy v okamžiku zahájení provozu, vozidel s první registrací do 30. 6. 2016 a současně vozidel nově zařazených do 30. 6. 2020 není dopravce povinen aplikovat základní bílou podkladovou barvu.
  - V případě výjimky ze základní bílé barvy podle předchozího bodu rozhodne koordinátor v závislosti na rozsahu barevné odchylky o možnosti nahrazení červeného polepu bílým nebo ponechání červeného polepu, pakliže barevný odstín a světlost podkladové barvy bude vizuálně v souladu s konceptem jednotného vzhledu (viz vizualizace dvou příkladů).
- Dopravce informuje koordinátora o záměru nově zařadit vozidlo dle přílohy č. 4 Smlouvy. Koordinátor bezodkladně vozidlo zanesse do katalogové části jednotného vzhledu (podle typu vozidla a zvolených grafických prvků). Na základě vystaveného vzoru dopravce provede na své náklady první instalaci.
- Rozložení informačních prvků je určeno koordinátorem na konkrétní typ vozidla. Za informační prvky se považuje logo, slogany, piktogramy, nebo evidenční čísla vozidel.
- Na karoserii vozidla se propagují:
  - služby integrované dopravy IDOL,
  - turistické cíle a destinace v Libereckém kraji
- Realizaci a podobu na vozidle určuje koordinátor v případné spolupráci s Libereckým krajem a záměr instalace oznamuje dopravci v předstihu (z důvodu naplánování manipulace s vozidlem při instalaci).
- Využití karoserie pro propagační účely musí být v souladu s bodem 6.2 tohoto manuálu.

OSTATNÍ VYBAVENÍ

- Barevné provedení interiéru nebo jiných částí vozidla (zrcátka atd.) je dáno výrobcem, pakliže není řešeno manuálem nebo není dohodnuto jinak.
- Umístění jiných prvků podléhá schválení koordinátora

5 LOGA A IDENTIFIKAČNÍ ZNAKY

5.1 LOGA INTEGROVANÉ DOPRAVY IDOL A LIBERECKÉHO KRAJE

Povinné identifikační prvky se instalují na všechna vozidla zařazená do provozu dle této Smlouvy nejpozději do 20.4.2021. U nově zařazovaných vozidel do 30 kalendářních dnů ode dne zařazení.

- Vychází se ze základní předepsané výšky log pro vozidla délky 12 m.
  - Na čelní masce vozidla – výška 150 mm.
  - Na pravém i levém boku vozidla – výška 450 mm. V případě nedostatečných prostorových dispozic rozhodne koordinátor velikost pro konkrétní typ vozidla.
  - Na zadním skle, pakliže není po dohodě s koordinátorem využita k jinému druhu propagace pouze logo IDOL – výška 250 mm a piktogramy dopravních prostředků – 180 mm.

5.2 OBCHODNÍ NÁZEV DOPRAVCE

- Je povinný v souladu s platnými právními předpisy na daném místě na obou bočních stranách vozidla. Výška písmen 30 mm (může být zakomponováno do loga dopravce).
- Pokud je na lince nasazeno vozidlo jiného dopravce musí být označení držitele licence pod nebo nad označením majitele vozidla.

5.3 LOGO DOPRAVCE

- Je nepovinným prvkem, ale zpravidla je vhodné umístění na vozidle.
- Maximální výška 200 mm x poměrná šířka.
- V případě nedostatečných prostorových poměrů dle typu vozidla je možné logo zmenšit.

5.4 EVIDENČNÍ ČÍSLO

- V případě zavedení evidence vozidel prostřednictvím evidenčních čísel bude číslo černé barvy a výšky 10 cm umístěno v pod okenní části u první nápravy, na zadní masce vozidla a uvnitř na zadní stěně kabiny řidiče.

Vizualizace – pozice a rozměry identifikačních prvků na vozidle

6 PLOCHY PRO PROPAGACI A INFORMAČNÍ PRVKY

6.1 PROPAGAČNÍ POLEPY NA KAROSERII VOZIDLA

- Vnější plochy autobusu lze využít v souladu s bodem 4.1 zejména k propagaci služeb IDOL nebo propagaci turistických cílů v Libereckém kraji a krajských organizací podporujících cestovní ruch.
- Celoplošná komerční reklama na nových vozidlech není povolena.
- Nesmí být zásadně narušen jednotný vzhled vozidla a zasahovat do informačních prvků.
- Při instalaci reklamního polepu v okenní části zadního čela bude použita technologie umožňující průhlednost s podmínkou dodržení technologie polepu pro zachování funkce nouzového východu z vozidla (pakliže je stanoveno výrobcem vozidla).
- Dopravce a koordinátor vedou evidenci o aktuálním stavu reklamních polepů na jednotlivých vozidlech z důvodu koordinace záměrů na využívání těchto ploch.
- Nelze propagovat užívání osobních automobilů či jinak poškozovat veřejnou dopravu. Nelze propagovat násilí nebo extremismus či jiné společensky závadné aktivity.

Vymezení ploch pro propagační účely

6.2 DATABÁZE POLEPŮ NA KAROSERII VOZIDLA

- Databázi tematických polepů a jejich grafická podoba na konkrétní typovou řadu vozidla spravuje koordinátor a samostatnou přílohou dokumentu s průběžnou aktualizací.
- Koordinátor vede evidenci přiřazení jednotlivých polepů ke konkrétním vozidlům uvedeným v příloze č. 4 Smlouvy.

7 INFORMAČNÍ PRVKY PRO ORIENTACI CESTUJÍCÍCH

Důležitým prvkem příslušnosti k jednotnému dopravnímu systému je vzhled informačních pomocných nástrojů. Stejně jako v jednotném Tarifu IDOL a systémově shodných postupech odbavování, které cestujícím usnadňuje využívání služeb IDOL, je jednotné provedení vzhledu prvkem zkvalitňujícím vnímání systému. Tento manuál je v systému IDOL závazný pro všechny autobusy vybavené odbavovacím zařízením pro provoz na integrovaných linkách IDOL.

Informační a grafická podoba je schvalována koordinátorem dopravy KORID LK, a průběžně se aktualizuje v závislosti na zařazování nových informačních prvků a změnu vozového parku.

- Informační a navigační prvky navrhuje a jejich rozmístění vně i uvnitř vozidla schvaluje koordinátor. Obecně se předpokládá instalace samolep navigujících cestujících a informací o tarifních náležitostech.
- Jednotlivé informační nálepky jsou specifikovány v bodě 8.
- V rámci zachování jednotnosti při průběžné aktualizaci zajišťuje koordinátor výrobu a dopravce na základě pokynů zajistí instalaci.
- Dopravce bez schválení koordinátora nesmí instalovat jiné informační nebo reklamní nálepky.

7.1 EXTERIÉROVÉ INFORMAČNÍ SAMOLEPY

Informují o tarifní příslušnosti vozidla k IDS, případně cestující informují o pravidlech a povinnostech v odbavování.

Vozidlo v integrované dopravě IDOL

- Velikost: 160 x 160 mm
- Potisk a lepení: jednostranné

7.2 INTERIÉROVÉ INFORMAČNÍ PRO ORIENTACI CESTUJÍCÍCH

Vydávají pokyny k usměrnění pohybu ve vozidle a dodržování pravidel během přepravy.

Výstup hlase zvonkem

- Informuje cestující o povinnosti vyplývající z SPP a povinnosti dávat znamení k výstupu
- Velikost: 100 x 100 mm
- Potisk a lepení: jednostranné

Postupujte dále do vozu

- Vydává pokyny cestujícím v přední části vozidla a umožňuje rovnoměrné rozmístění cestujících
- Velikost: 100 x 100 mm
- Potisk a lepení: jednostranné
- Ve variantách pravá a levá strana vozidla

Neotevírejte okna

- Informuje o existenci klimatizace a nevhodném snižování účinnosti otevíráním oken
- Velikost: 100 x 100 mm
- Potisk a lepení: jednostranné

7.3 INTERIÉROVÉ SAMOLEPY - OBOUSTRANNÉ

Nástup – přední dveře

- Vydává pokyny cestujícím k správnému užívání nástupního prostoru
- Velikost 170 x 60 mm
- Potisk oboustranný, lepení jednostranné:

Směr ven – lepicí strana

Směr dovnitř

Výstup – druhé dveře

- Vydává pokyny cestujícím k správnému užívání výstupního prostoru dvoukřídlých dveří
- Velikost 170 x 60 mm
- Potisk oboustranný, lepení jednostranné:

První křídlo, směr ven – lepicí strana

První křídlo, směr dovnitř

Druhé křídlo, směr ven – lepicí strana

Druhé křídlo, směr dovnitř

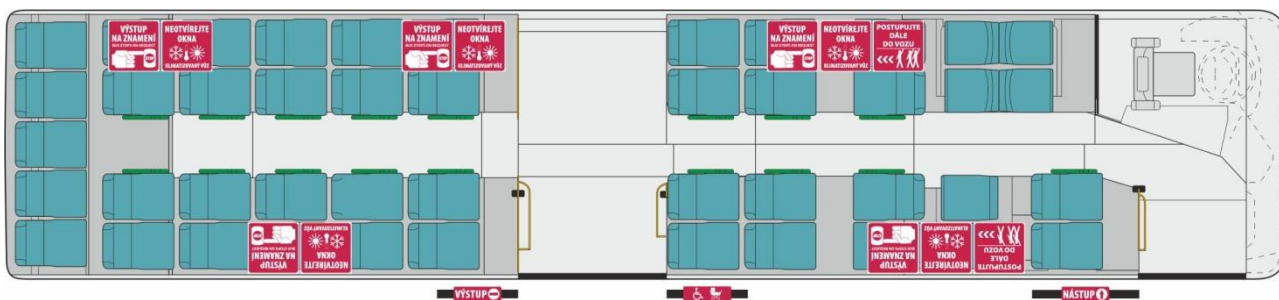
7.4 INSTALACE

- Samolepa se lepí na plochy viditelné z většiny interiéru a pravděpodobnosti spatření během přepravy.
- Počet samolep a jejich pozice ve vozidle je závislá na typu vozidla (vychází se zejména z kapacity a toho odvozené délky a pozic dveří). Je žádoucí dodržovat jednotný postup konzultovaný s organizátorem, který bude vést katalogovou evidenci typů vozidel s přehledem pozic a počtu samolep.

Shrnutí pravidel instalace:

- v každém typu vozidla zachovat stejné pozice samolep,
- dodržovat stejnou výšku instalace k horní části okna (v případě vozidel kategorie LE nebývá přední a zadní část vozidla jednotná),
- dodržovat stejnou výšku u všech dveří (platí u oboustranných samolep), vycentrovat v rámci křídla, v případě jednostranných samolep se předpokládá umístění jen u výstupních dveří (obvykle druhé, případně třetí),
- samolepa musí být nalepena vodorovně, vyvarovat se „křivého lepení“,
- doporučuje se odstranit nejprve část ochranné folie lepící strany a po nalepení okraje postupně odstraňovat zbytek a houbičkou nebo hadříkem krouživým pohybem docílit přilnutí lepené strany k povrchu (je vhodné nejprve rozprašovačem postříkat místo instalace – usnadňuje případné okamžité opravy a vytlačování vzduchových bublin).

Vizualizace umístění - vůz délky 12 m (příklad Iveco Crossway LE 12M)

7.5 STARÝ FORMÁT INFORMAČNÍCH SAMOLEP

Ve vozidlech zařazených před 02/2020 je instalován starší vzor samolep „Výstup na znamení“.

- Platnost těchto samolep nezaniká, ale již se nebude obnovovat.
- V případě poškození a nutné náhradě není možná kombinace staršího a aktuálního vzoru, ale je možná pouze kompletní obnova do nového vzoru.

8 ÚDRŽBA JEDNOTNÉHO VZHLEDU

8.1 PÉČE O ZÁKLADNÍ JEDNOTNÝ VZHLED

- Dopravce je po celou dobu provozu povinen udržovat stav vozidla tak aby splňoval podmínky jednotného vzhledu dle tohoto manuálu.
- Barvu karoserie vozidla, barevné prvky a slogany v případě poškození dopravce bezodkladně opraví na své náklady.
- Dopravce zajistí před vyjetím na linku, aby vozidlo bylo čisté. V případě zimního období s teplotami u bodu mrazu, kdy jsou zhoršené podmínky, zajistí mytí vozidla dle aktuálních možností.

- Plochy s logy a informačními prvky se udržují vždy čisté a čitelné.
- V případě poškození informačních samolep (např. o tarifu) dopravce bezodkladně informuje koordinátora, který dopravci k instalaci dodá náhradní.
- V případě systémových změn, které povedou k nutnosti změny informačních samolep (např. o tarifu) na všech vozidlech, provádí výměnu dopravce na základě spolupráce s Koordinátorem, který dodá potřebné množství samolep.
- Informační samolepy dodané výrobcem vozidla (piktogramy bezbariérového přístupu – vozíčku, kočárku, únikových východů atd.) si obnovuje dopravce sám na své náklady.

8.2 VOZIDLO PO ODSTRANĚNÉM POLEPU

- Dopravce, který vozidlo využil v souladu s manuálem k instalaci polepu, jej uvede po jejím ukončení bezodkladně do základního jednotného vzhledu nebo využije pro instalaci jiného polepu.
- Dopravce dbá na to, aby vozidlo po odstranění polepu bylo čisté a neneslo pozůstatky reklamních polepů nebo nátěrů.